

List pasterski Konferencji Episkopatu Krajów Nordyckich

„Zbudziwszy się ze snu, Józef uczynił tak, jak mu polecił anioł Pański i zabrał ją do domu jako swoją żonę.” (Mt 1,24a)

Na tym kończy się relacja ewangelisty Mateusza o śnie Józefa, w którym Bóg wyjaśnia mu swoje plany wobec Maryi i dodaje mu odwagi. Józef, do którego Bóg przemawiał przez sny, przez swoją pokorną wiarę zajmuje dyskretne i ukryte miejsce w Ewangeliach i odgrywa ważną rolę w historii zbawienia. „Jezus widział w Józefie czułość Boga” (Patris Corde, 3). W tradycji Kościoła Józef stale nabierał większego znaczenia. Papież Franciszek podkreślił rolę Józefa w naszym życiu chrześcijańskim, nie tylko w liturgii, stwierdzając, że zawsze należy go wspominać w modlitwach eucharystycznych. Ten rok, ogłoszony rokiem św. Józefa, daje nam możliwość bliższego poznania Józefa i szukania jego pomocy, aby bliżej naśladować Jezusa.

1. Józef jest *człowiekiem wiary i sprawiedliwości* (por. Mt 1, 19). Podobnie jak Abraham, nasz ojciec w wierze, jest przedstawiany jako człowiek prawy. Nie chce zawstydzać ani szkodzić Maryi Dziewicy. W Nim urzeczywistnia się biblijny ideał: ten człowiek jest powołany do życia w wierze i sprawiedliwości. Józef słucha głosu Boga i postępuje zgodnie z wolą Bożą, chociaż wymaga to od niego wiele i jest trudna do zrozumienia. W ten sposób Józef staje się dla nas nauczycielem, kiedy nasza wiara zostaje wystawiona na próbę i uczy nas poddawania się Bogu nawet w trudnych sytuacjach.

2. Józef jest *człowiekiem modlitwy i milczenia*. Nie otrzymaliśmy ani słowa z ust Józefa. Z drugiej strony wydaje się, że słuchał wskazówek Bożych (por. Mt 1, 24). W posłuszeństwie spełnił to, czego Bóg od niego chciał. Potrzebujemy ciszy jako świętej przestrzeni, w której możemy nauczyć się rozpoznawać wrażliwy, ale czysty głos Boga. Ponieważ był pobożnym Żydem, musimy wierzyć, że Józef znał Pismo Święte i „przeżuwał” słowo Boże w swojej modlitwie. Z pewnością musiał też nauczyć Jezusa modlić się. Teresa z Avila postrzega Józefa jako naszego nauczyciela sztuki modlitwy. Jeśli nie znajdziemy towarzysza duchowego, zawsze możemy się do niego zwrócić.

3. Józef jest *obrońcą rodziny* (por. Mt 2, 13-23). Kiedy pojawia się niebezpieczeństwo, bierze odpowiedzialność za swoją małą rodzinę i jej bezpieczeństwo w Egipcie, a następnie wraca do Nazaretu. Niewiele wiemy o życiu codziennym w domu w Nazarecie. To było prawdopodobnie trudne i wymagające życia dla Józefa, który musiał utrzymać rodzinę. Kiedy patrzemy na życie świętej rodziny, jest to dla nas inspiracja dla naszego własnego życia rodzinnego. Jezus jest w centrum, potem Dziewica Maryja przychodzi jako Matka Jezusa i nasza, podczas gdy Józef jest nieco bardziej w tle. Poprzez to dyskretne, służące i opiekuńcze zadanie staje się wzorem do naśladowania dla każdego ojca. Wiemy, jak ważna jest rola ojca w harmonijnym wychowaniu dzieci. Dlatego satysfakcjonujące jest obserwowanie, jak ojcowie coraz bardziej poważnie traktują swoją rolę, troszczą się o swoje dzieci i chętnie spędzają z nimi czas. To budujące, zwłaszcza w czasach, gdy wielu ojców zrezygnowało ze swoich obowiązków lub nawet są nieobecni.

4. Józef jest *wzorem do naśladowania i obrońcą pracujących*. Jak większość ludzi, Józef musi utrzymać siebie i swoją rodzinę dzięki swojej pracy. W sensie biblijnym praca ma

zawsze szczególną wartość. To także powołanie do uczestniczenia w Boskim akcie stworzenia. Dzięki naszej codziennej, czasem ciężkiej pracy możemy - podobnie jak Józef - pracować ze Stwórcą i tym samym wyrażać piękno stworzenia. Niestety wielu pracowników jest pozbawionych godności i poddawanych różnym formom wyzysku. „Pracownik jest wart swojej pensji”. (1 Tym. 5:18). Dlatego Józef jest potrzebny jako szczególny pomocnik. Może zainspirować nas wszystkich do pracy w obecności Jezusa i dla Niego. W ten sposób wszyscy możemy przyczynić się do uczynienia społeczeństwa lepszym, sprawiedliwszym i bardziej pokojowym, a wszystko to na chwałę Boga i dla wspólnego dobra.

5. Józef jest *Czystym oblubieńcem Maryi Dziewicy*. Stał wiernie u jej boku, gdy Syn Ojca Przedwiecznego, „Bóg z Boga, światłość ze światłości” wzrastał w jej łonie. W społeczeństwie pełnym seksualizacji Józef daje nam wszystkim cenne świadectwo poprzez swoją czystość. Czystość odnosi się nie tylko do życia seksualnego i uczuciowego, ale „wyraża postawę, którą można określić jako przeciwieństwo „posiadania”. Czystość oznacza wolność od posiadania we wszystkich dziedzinach życia. Tylko wtedy, gdy miłość jest czysta, jest prawdziwą miłością. Miłość, która chce posiadać, zawsze w końcu staje się niebezpieczna, zamyka, dusi i czyni nieszczęśliwym. Sam Bóg kocha ludzi czystą miłością i daje im wolność popełniania błędów i przeciwstawiania się mu. Logika miłości jest zawsze logiką wolności, a Józef był w stanie kochać z niezwykłą wolnością. On nigdy nie stawiał się w centrum” (Patris corde, 7). Jest wspaniałym przykładem dla wszystkich, którzy powiedzą: „Ja już nie żyję, ale żyje we mnie Chrystus” (Ga 2,20). Józef może pomóc nam znaleźć równouprawnione życie w rodzinie. Może szczególnie pomóc mężczyznom, aby nie angażowali się w patriachalizm lub postawy macho, aby w pełni doświadczać i przekazywać radość miłości.

6. Józef jest *patronem Kościoła*. Tak jak Józef musiał chronić Jezusa w okresie dorastania, tak musi on chronić całe tajemnicze ciało Chrystusa, jakim jest Kościół, podczas jego ziemskiej pielgrzymki. W życiu codziennym w Nazarecie Józef był wiernym i niezawodnym pomocnikiem Jezusa i Maryi (por. Mt 2,14). Ma również to samo zadanie wobec Kościoła, zarówno w spokojnych chwilach, jak i w czasie prześladowań i przeciwności. Dlatego szczególnie modlimy się o wstawiennictwo Józefa za Kościół i chrześcijan na ziemiach, na których panują prześladowania.

7. Józef jest *dla nas wzorem opiekuna*. W swoim orędziu pokojowym z 1 stycznia tego roku papież Franciszek podkreślił, że musimy stworzyć „kulturę troskliwości” - kiedy mówił o „kulturze spotkania”. Józef wiernie troszczył się o swoją rodzinę. Jest symbolem wszystkiego, co nazywa się troską. Nie jest więc przypadkiem, że wiele zakonów i stowarzyszeń duchownych, a także wiele parafii i kościołów znajduje się pod jego opieką. Wystarczy pomyśleć o siostrach św. Józefa, które pomogły stworzyć „kulturę opieki” na naszych ziemiach. Józef może nadal nas do tego inspirować.

8. Józef jest *obrońcą uchodźców i migrantów*. „Wstań, weź dziecię i matkę dziecka i uciekaj do Egiptu” (Mt 2,13b). Wtedy anioł Pański powiedział do Józefa. To wydarzenie, ucieczka do Egiptu, pokazuje, że Józef dzieli los niezliczonych ludzi do dnia dzisiejszego. Ten los, ucieczka i migracja wielkich tłumów, jest globalnym wyzwaniem, którego nikt nie może ani nie uda się nikomu zatrzymać. Nie ma łatwych rozwiązań, ale obowiązkiem i zadaniem każdego jest dopilnowanie, aby ludzie nie musieli opuszczać swoich domów, a jeśli nadal będą musieli, to aby załagodzić cierpienie podczas ucieczki oraz dać im możliwość stworzenia nowego i godnego domu w innych krajach, nawet jeśli tylko tymczasowo. Główną odpowiedzialność ponoszą politycy jednak każdy obywatel musi przyczynić się do tworzenia przyjaznego klimatu.

9. Józef jest *nadzieją dla konających*. W naszym społeczeństwie, w którym często panuje samotność i izolacja, wielu musi umierać samotnie. To właśnie ich polecamy szczególnie wstawiennictwu św. Józefa, który z biegiem lat jest coraz bardziej wzywany do niesienia pomocy szczególnie tym konającym. Wiemy, jak ważna jest godzina naszej śmierci i że musimy przygotować się na ostateczne spotkanie z Panem. Dlatego musimy odłożyć na bok wszystko, co jest w nas zakorzenione z grzechu i samolubstwa, i oddać się w ręce Pana z nadzieją i ufnością. Mając Józefa u boku, łatwiej jest widzieć śmierć jako „siostrę śmierć”, jak to ujął św. Franciszek. Każdy staje w obliczu żalu lub strachu przed śmiercią, czy to z powodu niepewności, co nastąpi później, czy też dlatego, że śmierć jest bezpośrednim zagrożeniem w wyniku przemocy i przeciwności losu. Przekonani o zmartwychwstaniu Chrystusa i naszego w nim udziału, my, chrześcijanie, jesteśmy powołani aby być świadkami życia, aby nieść pocieszenie i nadzieję.

Józef chronił życia Pana na początku jego ziemskiej egzystencji; ufnie oddał swoje życie służbie Bogu. Niech nam pomoże stać się obrońcami życia na początku, na końcu i tak długo, jak długo jesteśmy na tej ziemi, gdzie życie tak wielu ludzi jest zagrożone, niepewne i niedoceniane. Niech św. Józef nas zachęca w naszym życiu z Bogiem poprzez swoją modlitwę i przykład by być pomocą dla wszystkich potrzebujących.

*Witaj, opiekunie Odkupiciela,
i oblubieńcze Maryi Dziewicy.
Tobie Bóg powierzył swojego Syna;
Tobie zaufała Maryja;
z Tobą Chrystus stał się człowiekiem.*

*O święty Józefie, okaż się ojcem także i nam,
i prowadź nas na drodze życia.
Wyjednaj nam łaskę, miłosierdzie i odwagę,
i broń nas od wszelkiego zła. Amen.*

Dano w święto Zwiastowania Pańskiego 25 marca 2021

Biskup Czesław Kozoń, Kopenhaga, przewodniczący

Kardynał Anders Aborelius OCD, Sztokholm, wiceprzewodniczący

Biskup Bernt Eidsvig Can.Reg, Oslo

Biskup David Tencer OFMCap, Reykjavik

Biskup prałat Berislav Grgic, Tromsø

Biskup prałat Erik Varden OCSO

Biskup Peter Bürcher, biskup em., Reykjavik

Ks. Marco Pasinato, Administrator diecezjalny, Helsinki

